

Özet: İşyeri açma ve çalışma ruhsatı gerçek kişi için düzenlenmiş iş yerinin aynı gerçek kişiye ait olan bir şirkete devrinde mer'î mevzuat hükümlerinin aranıp aranmayacağı hakkında.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-14399437-622.02-217688
Konu : Görüş (Ekmek Fırını Ruhsat Devri)

21/10/2020

... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi : ... tarihli ve ... sayılı yazınız.

İlgi yazı ile; şahıs adına düzenlenmiş ekmek fırını ruhsatına sahip işletmecinin kendi adına şirket kurarak mevcut ruhsatını şirket adına yenilemek için belediyesine müracaat ettiği belirtilmekte olup bu başvurunun devir olarak değerlendirilip değerlendirilemeyeceği hususunda Bakanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 124 üncü maddesinin birinci fıkrası "*Ticaret şirketleri; kollektif, komandit, anonim, limited ve kooperatif şirketlerden ibarettir.*" ve ikinci fıkrası "*Bu Kanunda, kollektif ile komandit şirket şahıs; anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket sermaye şirketi sayılır.*" hükmünü,

125 inci maddesinin birinci fıkrası "*Ticaret şirketleri tüzel kişiliği haizdir.*" ve ikinci fıkrası "*Ticaret şirketleri, Türk Medenî Kanununun 48 inci maddesi çerçevesinde bütün haklardan yararlanabilir ve borçları üstlenebilirler. Bu husustaki kanuni istisnalar saklıdır.*" hükmünü,

180 inci maddesi "*Bir şirket hukuki şeklini değiştirebilir. Yeni türe dönüştürülen şirket eskisinin devamıdır.*" hükmünü,

194 üncü maddesinin birinci fıkrası "*Bir ticari işletme, bir ticaret şirketiyle, onun tarafından devralınmak suretiyle birleşebilir. Bu hâlde devralan ticaret şirketinin türüne göre 138 ilâ 140, 142 ilâ 158 ve ortak hükümlere ilişkin 191 ilâ 193 üncü madde hükümleri kıyas yoluyla uygulanır.*" ve ikinci fıkrası "*Bir ticari işletmenin bir ticaret şirketine dönüşmesi hâlinde 182 ilâ 193 üncü maddeler kıyas yoluyla uygulanabilir.*" hükmünü taşımaktadır.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (t) bendinde; "*İş yeri: Ticari, sınai, zirai veya mesleki bir faaliyetin ya da girişimin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan, kara ya da su üzerindeki açık veya kapalı alanda bulunan sabit ya da mobil yerleri*" hükmü,

5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi "*Özel yapı şeklini gerektiren sinema, tiyatro, düğün salonu, otel, hamam, sauna; ekmek fırını ile akaryakıt, sıvılaştırılmış petrol gazı, sıvılaştırılmış doğal gaz ve sıkıştırılmış doğal gaz istasyonu için yapı kullanma izin belgesinin alınmış olması,*" hükmünü, (m) bendi "*Ekmek fırınlarının bu amaca tahsisli ayırık nizamda müstakil binalarda açılmış olması (Ancak, alışveriş merkezleri içinde bulunan 1000 m² ve üstü alana sahip hipermarket, süpermarket, grossmarket ve megamarket gibi adlarla açılan işyerleri bünyesinde yer alan fırınlarda ayırık nizamda müstakil bina şartı aranmaz.)*" hükmünü,

6 ncı maddesinin birinci fıkrası "*Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma*

ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır.” hükmünü ve üçüncü fıkrası “İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2’de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.” hükmünü,

8 inci maddesinin birinci fıkrası “Ruhsatta belirtilen faaliyet konusu ve adresin değişmemesi kaydıyla işyerinin devredilmesi halinde, devralan kişinin başvurusu üzerine dosyadaki bilgi ve belgeler esas alınmak suretiyle yeni işletmeci adına tekrar ruhsat düzenlenir.” hükmünü,

Geçici 3 üncü maddesi “Bu maddenin yayımı tarihinden önce yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi özel yapı şekline uygun olarak düzenlenen ve bu haliyle tapu kütüğüne tescil edilen yapılarda açılacak fırınlarda ayırık nizamda müstakil bina şartı aranmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı bulunan ancak ayırık nizamda müstakil binada bulunmayan ekmek fırınları devredilemez.” hükmünü,

Ek-2/C Üçüncü Sınıf Gayrisihhi Müesseseler listesinin 6.19 sırasında “Günlük üretimi 1000 kg/günden az olan ekmek, sade pide ve ekmek çeşitleri üreten büyükşehir belediyesi sınırları içinde en az 250 m2, büyükşehir belediyesi olmayan illerde en az 200 m2, köy, belde ve ilçe belediye sınırları içinde en az 100 m2 olması zorunlu yerler,” hükmünü ihtiva etmektedir.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri kapsamında; işyeri açma ve çalışma ruhsatı gerçek kişi için düzenlenmiş iş yerinin aynı gerçek kişiye ait olan bir şirkete devrinde mer’i mevzuat hükümlerinin aranıp aranmayacağı hususuyla ilgili; Türk Ticaret Kanunu’nun 180 inci maddesinde ‘Bir şirket hukuki şeklini değiştirebilir. Yeni türe dönüştürülen şirket eskisinin devamıdır.’ hükmü yer almaktadır. Bununla birlikte ticari işletmelerin ticaret şirketlerine dönüştürülmesini düzenleyen 194 üncü madde, dönüştürme işleminde kıyasen uygulanacak maddeler arasında 180 inci maddeyi saymamıştır. Dolayısıyla gerçek kişi olarak faaliyet gösterilmekteyken ayrı bir tüzel kişilik ortaya çıkmakta olduğundan Yönetmeliğin geçici 3 üncü maddesi uyarınca ruhsatlandırılmasının mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür